Rok V. Nr. 241. Sosnowiec, piątek 19 września 1930 roku. Cena numeru 10 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ za wiersz milimetrowy przed 60 groszy, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc. a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pra cy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Konto czekowe PKO Warszawa 65.670.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.00

Adres administracji: Piłsudskiego Nr. 8 telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94. Konto czekowe PKO. Warszawa 65 670.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: RADOM, Żeromskiego 73, tel. 23; KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki.

HERRIOT NARESZCIE PRZEJRZAŁ

i wzywa Francję do czujności.

PARYŻ, 18. 9. W artykule p. t. „Czujność" były premjer francuski, radykał Herriot, omawia na łamach „Ere Nouvelle" wynik wyborów do Reichstagu.

Herriot podkreśla wzrost nastrojów odwetowych i rewizjonistycznych wśród społeczeństwa niemieckiego, przy równoczesnem słabnięciu wpływów socjalistów i republikanów.

Wynik wyborów stworzył dwa niebezpieczeństwa: rewolucji, która jest dość nieprawdopodobna i jeszcze straszniejsze — niebezpieczeństwo wojny.

Francja musi nieustannie czuwać i uważnie obserwować drogi, jakiemi obecnie pójdzie polityka niemiecka.

MAŁA REICHSWEHRA — WIELKĄ POTĘGĄ.

Zastosowanie nowej taktyki wojennej.

BERLIN, 18. 9. W sprawozdaniu z manewrów Reichswehry „Lokal Anzeig." stwierdza, iż zadanie dowództwa ćwiczeń jest identyczne z zadaniami w każdej ewentualnej wojnie, zawsze bowiem armja niemiecka pod względem liczebności i uzbrojenia będzie słabsza od przeciwnego nieprzyjaciela.

Armja niemiecka będzie musiała w przyszłości unikać rozstrzygających starć, a zwłaszcza z początkiem wojny będzie musiała walczyć o zyskanie na czasie i osiągnąć wielką ruchliwość.

Manewry wykazują, że powodzenie ruchliwości armji zależy od służby łączności.

STRAJK POWSZECHNY w Barcelonie.

BARCELONA, 18. 9. Zarządzenia represyjne, podjęte przez gubernatora cywilnego, przyspieszyły strajk powszechny, który zapowiedziano na dzisiaj.

Dyrektorzy i redaktorzy dziennika „Solidarioad" zostali aresztowani i uwięzieni. Poza tem władze wydały nakaz aresztowania delegatów komitetu strajkowego.

Wygląd ulic miasta jest opłakany. Na środku ulic rozrzucono nieczystości.

Prócz oddziałów wojska, znajdujących się w pogotowiu, skoncentrowano w mieście kilkuset członków straży cywilnej. Studenci solidaryzują się z robotnikami. (P.A.T.)

KRWAWA BITWA POD PRASZKĄ

między dwiema bandami przemytników.

ŁÓDŹ, 18. 9. Przemytnictwo na terenie województwa łódzkiego osiągnęło tak wielkie rozmiary, iż ostatnio przychodzi do starć pomiędzy poszczególnemi bandami konkurencyjnemi o przekraczanie terenu wpływów innej bandy.

Jedna z takich walk rozegrała się na pograniczu polsko - niemieckiem w okolicach Praszki pod Częstochową. Zaalarmowani odgłosem bójki, strażnicy celni przybyli na miejsce, gdzie zastali trzech ludzi leżących w kałuży krwi. Kilku przemytników na widok strażników rzuciło się do ucieczki.

Trzech rannych przemytników: Wąsowskiego, Błaszczyka i Langa aresztowano. Znaleziona przy nich kontrabandę skonfiskowano.

Minister Car zapowiada ulgi

dla aresztowanych b. posłów.

Obrońcy u ministra sprawiedliwości.

WARSZAWA, 18.9. (wł.) Dziś o godzinie 1 i pół pop. minister Car przyjął na audjencji obrońców uwięzionych b. posłów w osobach: dziekana Nowodworskiego, Urbanowicza i Berensona.

Adwokaci zapytali ministra Cara czy nie uważa, że umieszczenie aresztowanych w więzieniu wojskowem nie zgadza się z przepisami procedury i czy nie jest stosowany wobec aresztowanych zbyt surowy regulamin więzienny.

Minister Car w odpowiedzi zaznaczył, że, zdaniem jego, umieszczenie aresztowanych w więzieniu wojskowem nie jest naruszeniem obowiązujących przepisów prawnych i zapewnił, że rozważy kwestję przeniesienia aresztowanych do więzienia cywilnego.

Pozatem minister Car podkreślił, że aczkolwiek aresztowani znajdują się w więzieniu wojsk. podlegają jednak jurysdykcji cywilnej. Co się zaś tyczy traktowania aresztowanych, minister zaznaczył, że w pierwszem stadjum śledztwa normalnym zjawiskiem są pewne obostrzenia.

W miarę postępowania tegoż śledztwa aresztowanym wolno będzie dostarczać wszelkiego rodzaju przesyłek i można się będzie z nimi widywać.

Ponadto minister Car poinformował obrońców, że wydane zostały zarządzenia, mające na celu szereg udogodnień dla aresztowanych. A więc przesłane im będą książki, i szachy, oraz druki do wypełnienia plenipotencyj dla adwokatów.

W końcu minister zaznaczył, że wszyscy aresztowani znajdują się pod troskliwą opieką lekarską, oraz, że władze sądowe uważać będą, aby przepisy procedury karnej były ściśle przestrzegane.

UCHWAŁA APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

Na ręce obrońców uwięzionych posłów wpłynęła dziś uchwała stowarzyszenia aplikantów sądowych i adwokackich. Aplikanci stwierdzili, że gdyby nie aresztowano Dębskiego i Pragiera, to oniby i tak nie uchylali się od odpowiedzialności są dowej.

W godzinach wieczorowych odbyło się posiedzenie związku adwokatów polskich, celem zajęcia stanowiska w sprawie aresztowanych posłów.

Rozbieżności w akcji wyborczej „Centrolewu".

„Wolna ręka" dla sojuszników na Śląsku i w Małopolsce Wschodniej.

WARSZAWA, 18.9. (wł.) W myśl zawartej umowy przez partje, wchodzące w skład centrolewu, blok wyborczy obejmuje wszystkie dzielnice Polski z wyjątkiem Śląska i Małopolski Wschodniej. Na tych terenach poszczególne partje centrolewu będą miewolną rękę. Wobec tej koncepcji utworzenie jednej polskiej listy na Pomorzu staje się rzeczą niemożliwą.

W Małopolsce Wschodniej decyzja centrolewu otwiera możliwości kompromisu, aczkolwiek C. K. W. P. P. S. chce na tym terenie pójść samodzielnie.

Na Śląsku grupa Korfantego prowadzi pertraktacje z N. P. R. prawicą, celem utworzenia wspólnej listy.

Kosmowska skazana została

na 6 miesięcy więzienia.

WARSZAWA, 18.9. (wł.) Rozprawa sądowa przeciwko b. posłance z Wyzwolenia, Irenie Kosmowskiej, oskarżonej o obrazę marszałka Piłsudskiego na wiecu centrolewu w Lublinie przeciągnęła się do późnej nocy. O godzinie 1 i pół w nocy zakończono przewód sądowy.

Prokurator domagał się surowego wymiaru kary na zasadzie art. 154 część II .k. k., wskazując, że oskarżona dopuściła się przestępstwa obrazy prezesa rady ministrów, a temsamem i całego rządu. Obrona usiłowała udowodnić, że b. posłanka Kosmowska nie wypowiedziała słów, zarzucanych jej przez akt oskarżenia.

O godzinie 3-ej nad ranem sędzia Piotrowski ogłosił wyrok, mocą którego oskarżona Kosmowska skazana została na 6 miesięcy więzienia. Bezpośrednio po ogłoszeniu wyroku obrona postawiła wniosek o zwolnienie Kosmowskiej za kaucją. Sąd jednak wniosek ten odrzucił. Kosmowska w najbliższych dniach przewieziona ma być do jednego z więzień warszawskich.

Skarga ukraińców na ligę narodów

za „pogardliwe i niedbałe" traktowanie skarg ukraińskich z Polski.

LWÓW, 18.9. W kierowniczych kołach politycznych ukraińskich panuje niechęć i rozgoryczenie pod adresem ligi narodów, która — zdaniem ukraińców — niedość energicznie występuje w obronie ukraińców w Polsce. Wyrazem tych nastrojów jest pismo „prywatne" prezesa ukraińskiej reprezentacji parlamentarnej dr. Lewickiego, do sekretarza generalnego ligi narodów, sir E. Drummonda.

W piśmie tem Lewicki protestuje przeciw „niedbałemu i pogardliwemu" traktowaniu skarg ukraińskich w Polsce przez ligę narodów i zwraca uwagę na odpowiedzialność, jaką bierze na siebie liga narodów za ten stan rzeczy. Lewicki wspomina dalej o mogącym nastąpić „rozwoju wydarzeń", wynikających ze spraw, poruszanych w skargach ukraińskich do ligi narodów. Dalej prosi on o ponowne zbadanie i przejrzenie deklaracyj ukraińskich, złożonych ostatnio lidze narodów.

KONIEC WOJNY DOMOWEJ w Chinach.

TOKIO, 18. 9. W walkach domowych na terenie chińskim nastąpił zwrot sensacyjny, o którym donosi z Tokio japońska ajencja prasowa.

Według tych doniesień, gen. Yen - si - han, który dopiero przed kilku tygodniami obwołał się prezydentem, ma zaprzestać dalszych walk i wojska swoje wycofać z frontu.

Zamiar ten należy wyjaśnić tem, że gen. Yen-si-han dowiedział się o trudnej sytuacji wojsk nankińskich i że postanowił przechylić szalę na korzyść rządu centralnego, który i tak nie ma już na froncie żadnego poważnego przeciwnika.

Gdyby doniesienie japońskiej ajencji okazało się prawdziwe, należy w najbliższym czasie oczekiwać końca wojny domowej w Chinach.

NAJDONIOŚLEJSZE ZAGADNIENIE ANGLJI: WALKA Z BEZROBOCIEM.

LONDYN, 18.9. Wczorajsze posiedzenie gabinetu, w którem wzięli udział wszyscy ministrowie z wyjątkiem bawiącego w Genewie Hendersona, trwało zgórą 4 godziny. Głównym tematem obrad było omówienie zagadnienia walki z bezrobociem.

Prawdopodobnie gabinet zbierze się ponownie celem kontynuowania obrad nad tą sprawą. W dniu dzisiejszym nastąpić ma spotkanie Mac Donalda z Lloyd Georgem poświęcone omówieniu bezrobocia.

DYMISJE WYBITNYCH GENERAŁÓW RUMUŃSKICH.

WIEDEŃ, 18. 9. Dzienniki wiedeńskie donoszą z Bukaresztu: Silne wrażenie wywołała tu dymisja dwuch wysokich generałów w czynnej służbie, z których jeden był inspektorem armji. Dzienniki bukareszteńskie łączą tę dymisję z publikacją rumuńskich dokumentów wojskowych w jednym z dzienników zagranicznych.

WŁOCHY STRONIĄ OD GENEWY.

LONDYN, 18. 9. Jedno z pism donosi, że włoski minister spraw zagranicznych Grandi nie zamierza powrócić do Genewy, celem wzięcia udziału we francusko - włoskich rokowaniach morskich. Rokowania te, według pisma, miały poczynić niewielkie postępy. To samo pismo dementuje pogłoski o zamiarze Mussoliniego przybycia do Genewy.

EKSPLOZJA 5 TYSIĘCY KL. DYNAMITU

NOWY JORK, 18. 9. W dniu wczorajszym wydarzyła się straszna eksplozja w fabryce prochu Everette. Wybuchło 5 tysięcy kg. dynamitu, wyrządzające straszne spustoszenie na przestrzeni 5 km. Wszystkie budynki fabryczne i okoliczne wsie są w gruzach.

Straty w ludziach nie są jeszcze dotychczas znane.

DZIŚ DOŚĆ CIEPŁO.

Dziś zachmurzenie umiarkowane, rankiem mglisto, potem z możliwością opadów na zachodzie. Dość ciepło. Słabe wiatry mieszowe.

KRADZIEŻ AKTÓW MOBILIZACYJNYCH.

Tajemnicze włamanie do biur starostwa w Pilźnie.

KRAKÓW, 18. 9. Nocy dzisiejszej włamali się nieznani sprawcy do biur starostwa w Pilźnie, woj. krakowskiego.

Złoczyńcy dostali się do biur przez okna i rozpruli szafę żelazną z aktami „mob", przyczem zamek szafy uszkodzili w ten sposób, że nie zdołano jej narazie otworzyć i nie stwierdzono, czy i jakie akta sprawcy włamania skradli.

W gabinecie starosty z podręcznej kasetki złoczyńcy po wyłamaniu zamka zabrali 124 zł., a nadto otworzyli szafę, w której przechowywano blankiety paszportowe dawnego wzoru.

Na miejsce popełnionego przestępstwa wyjechał bezwłocznie naczelnik wydziału wojskowego krakowskiego oraz naczelnik urzędu śledczego z wywiadowcami i psem policyjnym.

STUDJA NAD PROJEKTEM PANEUROPY.

GENEWA, 18.9. Na posiedzeniu zgromadzenia ligi została jednogłośnie przyjęta rezolucja, przewidująca utworzenie specjalnej komisji studjów projektu Brianda, do której, w razie potrzeby, mają być zaproszone również państwa, nie będące członkami ligi oraz wszyscy pozaeuropejscy członkowie ligi.

KOLOROWE OTOKI I SPODNIE GALOWE.

Zmiany w umundurowaniu wojsk polskich.

WARSZAWA, 18.9. W najbliższych dniach II wiceminister spraw wojskowych, gen. Fabrycy, podpisze rozkaz o wprowadzeniu w wojsku pewnych zmian w umundurowaniu.

Na podstawie wydanego niedawno rozkazu otrzymali uczniowie szkół wojskowych kolorowe otoki na czapkach, zależnie od rodzaju broni i prawo noszenia w specjalnie uroczystych okazjach ciemnych spodni z lampasami.

Nowy rozkaz wiceministra spraw wojskowych wprowadził kolorowe otoki na czapkach w całym wojsku i ciemne mundurowe spodnie galowe dla oficerów wszystkich broni i służb.

NOWI CZŁONKOWIE RADY LIGI NARODÓW.

Guatemala, Irlandja i Norwegja — wybrane na 3 lata.

GENEWA, 18.9. W miejsce ustępujących z rady ligi Kuby, Finlandji i Kanady wybrało zgromadzenie na 3 lata Guatemalę, Irlandję i Norwegję. Na 52 głosujących przedstawicieli poszczególnych państw uzyskała Guatemala 41, Irlandja 36, Norwegja 38 głosów.

Następnie wybrano członkiem trybunału sprawiedliwości w Hadze, w miejsce przedstawiciela Ameryki Karola Ewansa Hughesa, byłego sekretarza stanu Franka Kelloga.

TOŻSAMOŚĆ ZWŁOK ANDREEGO

pod znakiem zapytania.

STOKHOLM, 18. 9. Jeden z dzienników szwedzkich donosi z Tromsoe, że sprawa odnalezienia szczątków wyprawy Andreego zaczyna się wikłać.

Prowadzone badania stwierdziły, że nie są to ani zwłoki Andreego ani Stringberga. Szczątki, będące rzekomo szkieletem Stringberga pochodzą od mężczyzny o wiele od niego starszego.

Dotychczas brak urzędowego potwierdzenia powyższych wiadomości i nie jest właściwie znane do kogo należały szczątki znalezionych szkieletów.

Faktem jest, że rzekome zwłoki Andreego, które znajdowały się w kościele, zostały z powrotem przewiezione do kostnicy.

Metody rewizji i naprawy konstytucji w różnych krajach.

Grupa ludzi tworzących zasady polityczno - społeczne, któremi mają się kierować narody, niezawsze jest w stanie przewidzieć wszelkie możliwości na przyszłość. Przeto prawie w każdej konstytucji cywilizowanych społeczeństw istnieje odpowiedni artykuł, przewidujący nietylko możliwość, ale i procedurę i metodę jej rewizji i zmiany.

Takich metod rewizji konstytucji można odróżnić cztery.

Pierwsza z nich przewiduje, iż prawo rewizji konstytucji może być nadane zwykłej izbie ustawodawczej ze zmienionym tylko sposobem głosowania i z określonem „quorum" i minimalnej ilości głosów, wymaganych dla dokonania pożądanej rewizji. W Belgji np. zmiana konstytucji może nastąpić przez głosowanie $^2/_3$ posłów każdej izby. Zmiana w konstytucji Grecji może nastąpić w razie zgody $^3/_4$ wszystkich posłów. Paragrafy 156 i 157 konstytucji królestwa Egiptu przewidują możliwość zmiany przy $^2/_3$ głosów w każdej z izb ustawodawczych. Nagół liczba dwuch trzecich jest bardzo rozpowszechniona. Artykuł 125 konstytucji polskiej również wymaga $^2/_3$ głosów, izby przy obecności najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

W niektórych krajach przyjęte jest, że przed dokonaniem rewizji konstytucji, ciała ustawodawcze ulegają rozwiązaniu. Regułę tę wprowadzono dlatego, aby do głosu mogła dojść opinja i wola narodu i aby kwestję zmiany konstytucji podać pod rozwagę i zastanowienie nowemu składowi ludzi w parlamencie. Takie metody rewizji przewidziane są w konstytucjach Holandji, Belgji, Norwegji i Portugalji. Również artykuł 130 konstytucji rumuńskiej przewiduje rozwiązanie izby ustawodawczej i wybranie drugiej dla dokonania rewizji. Do zmiany konstytucji wystarczają dwie trzecie głosów poselskich nowej izby.

Drugim sposobem zmiany i rewizji konstytucji, przewidzianym i stosowanym w wielu krajach, jest utworzenie specjalnego organu dla rozważenia konieczności i ustalenia, jak dalece i w jakim kierunku winna sięgać zmiana. W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej powołuje się do rozważenia problemu rewizji konstytucji specjalną instytucję zwaną konwentem („Convention"). Po ustaleniu przez „Convention" potrzeby zmiany i jej zakresu — dalszy przepis wymaga, aby $^2/_3$ członków kongresu i $^3/_4$ wszystkich stanów, wchodzących w skład republiki, zgodziło się na przyjęcie ustalonej zmiany.

Powoływanie do życia specjalnego organu dla dokonywania zmiany konstytucji przewidziane jest również w Serbji i Bułgarji. Projekt zmiany winien dwukrotnie przejść przez parlament, poczem następnie przechodzi do rąk osobnego ciała („rady"), powołanego przez powszechne wybory, gdzie dokonywuje się ostatecznej rewizji. Również i we Francji zmiana konstytucji odbywa się zapomocą podobnej metody. Obie izby winny się zebrać w Wersalu, gdzie wyłaniając z siebie wspólnie osobny na ten cel organ, przeprowadzają rewizję i naprawę konstytucji.

Łączenie się obu izb ustawodawczych dla dokonania rewizji konstytucji jest również bardzo rozpowszechnioną metodą, stosowaną w wielu krajach republikańskich.

Trzecią metodą jest sposób najczęściej używany w krajach związkowych, federalnych. Konstytucje większości krajów związkowych nakazują, aby wszelkie rewizje były oddawane poszczególnym krajom lub kantonom, wchodzącym w skład związku, do rozważenia i wypowiedzenia się. Metoda ta jest stosowana np. w Australji, z państw europejskich — w Szwajcarji, pozatem we wszystkich prawie państwach południowej Ameryki. Wyjątek stanowią Stany Zjednoczone Brazylji i Federalna Republika Argentyny. Na mocy brazylijskiej konstytucji, datującej się z końca dziewiętnastego stulecia, $^2/_3$ głosów członków legislatywy wystarcza dla przyjęcia zmian w konstytucji. W Argentynie dla uznania konieczności rewizji powoływany jest specjalny „konwent", — dla przyjęcia zaś zmiany wystarczająca jest zwyczajna większość głosów izby ustawodawczej. Czwartą i ostatnią znaną metodą rewizji i naprawy konstytucji jest odwoływanie się w sprawie rewizji bezpośrednio do narodu w drodze powszechnego głosowania nad nią. Taka metoda jest dla pewnych wypadków przewidziana w konstytucji szwajcarskiej, — a również i niektóre poszczególne Stany Ameryki Północnej załatwiają zapomocą tej metody kwestje rewizji konstytucji stanowych.

Wszystkie powyżej wyliczone metody stosowane bywają w krajach posiadających konstytucje pisane i w uroczysty akt ujęte. Natomiast w krajach, gdzie pisane konstytucje nie istnieją, jak np. w Anglji, — oraz w krajach, gdzie konstytucja, choć pisana, nie przewiduje specjalnej metody zmiany, jak np. we Włoszech — wszelkie zmiany w konstytucji dokonywane są zwykłą drogą ustawodawczą.

Juljan Sobiesz.

14 projektów rozporządzeń prezydenta Rzplitej, uzasadnionych nagłą koniecznością państwową rozpatrywać będzie rada ministrów.

Jak się dowiadujemy, na jednem z najbliższych posiedzeń rady min. wejść ma z inicjatywy min. spraw wewn., gen. Sławoj Składkowskiego, 14 projektów rozporządzeń prezydenta Rzeczypospolitej, uzasadnionych nagłą koniecznością państwową.

Rada ministrów rozpatrzy następujące projekty rozporządzeń: o malopolskim urzędzie fundacyjnym; o zmianie granic woj. poleskiego i wołyńskiego, (włączenie powiatu sarneńskiego do woj. wołyńskiego), projekt rozporządzenia o zgromadzeniach, o zniesieniu ograniczeń względnie uchyleniu przepisów wyjątkowych, związanych z pochodzeniem, narodowością, rasą lub religją obywateli Rzeczypospolitej, zgodnie z drugim ustępem art. 126 konstytucji (sprawa ta dotyczy specjalnie żydów) projekt znowelizowania art. 1 rozp. prezydenta R. P. o utworzeniu komunalnego funduszu pożyczkowo - zapomogowego, oraz częściowej zmiany ustawy o tymczasowem regulowaniu finansów komunalnych; projekt rozporządzenia o ustroju m. Gdyni; projekt rozporządzenia, normującego prawa i obowiązki urzędników komunalnych; projekty rozporządzenia o odpowiedzialności dyscyplinarnej pracowników komunalnych, o widowiskach, o uprawnieniu do ujednostajnienia przepisów porządkowych, o organizacjach ze względu na bezpieczeństwo publiczne w prowadzeniu niektórych zajęć zarobkowych, o opiece nad osobami psychicznie chorymi o organizacji korpusu ochrony pogranicza, wreszcie projekt nowelizacji rozporządzenia o policji państwowej.

W walce z czerwonym kurem na wsiach

Pasy bezpieczeństwa na słomianych dachach.

Klęska pożarów we wsiach polskich jest niestety zjawiskiem corocznem. W zeszłym roku spowodowała ona straty w wysokości około 150 miljonów złotych, w tym roku straty te będą zapewne jeszcze większe.

Jest rzeczą niewątpliwą, że ogromne znaczenie dla rozmiarów tych klęsk ma przestarzały system krycia dachów po wsiach. W 80 procentach wieś polska pokryta jest łatwopalną słomą.

Właściwą drogę do zapobiegania tak ogromnym klęskom, wynikającym z powodu pożarów obrały ministerja spraw wewnętrznych i robót publicznych, wprowadzając zakaz krycia słomą i innym łatwopalnym materjałem wszelkich nowych budynków we wsiach.

Nie dość jednak na tem. Lata upłyną nim, tak liczne słomiane dachy, które dziś istnieją we wsiach polskich, zastąpi ogniotrwała papa, blacha, czy dachówka.

Byłoby pożądanem, aby bodaj częściowo usunąć we wsiach słomiane poszycia dachów, tworząc t. zw. pasy bezpieczeństwa przez pokrycie kilku linij budynków innym materjałem. Pasy te byłyby przeszkodą w rozszerzaniu się ognia.

Istnieje projekt zainteresowania się tą sprawą towarzystw ubezpieczeń, przemysłu ceramicznego i blacharskiego, w celu utworzenia funduszu kredytowego, z którego korzystać mogłaby wieś polska, zmierzająca do zwiększenia w ten sposób swych warunków bezpieczeństwa.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Wrzesień 19 Piątek

Dziś: Januarjusza
Jutro: Eustach.
Wschód słońca: 5.10
Zachód „ 17.58

RADIO

WARSZAWA.

Piątek, 19 września.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.00. Kom. meteor. Po kom. d. c. muzyki gramof. 15.15. Komunikat gospodarczy. 15.50. Przegląd wydawn. perjodycznych. 16.15. Muzyka z płyt gramof. 17.10. Kącik krótkofalowy. 17.35. Odczyt p. t. „Sny o Wszechświecie“. 18.00. Koncert ork. Jana Różewicza. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Muzyka z płyt gramof. 19.45. Giełda rolnicza. 20.00. Pras. dziennik radjowy 20.15. Koncert symf. w wyk. ork. Filh. Warsz. W przerwie program na dzień nast. i repert. teatrów miejsk. 22.00. Feljeton p. t. „Rozmowy berlińskie“ 22.15. Kom.: meteor., polic., sportowy. 22.30 Transm. z Genewy. przemówienie p. Min. spraw Zagr., A. Zalewskiego na tem. spraw poruszonych na sesji Ligi Narodów.

KATOWICE.

Piątek, 19 września.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Koncert z płyt gramof. 13.00. Kom. meteor. z Warsz. 16.00. Kom. Polsk. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl. oraz kom. T. P. 16.20. Opowiastki dla starszych dzieci. 16.35. Koncert z płyt gramof. 17.35. Odczyt z Krak. 18.00. Koncert popul. z udz. Tria P. R. w Katow. 19.00. Codzienny odcinek powieściowy, program na dz. następny 19.30. „Zbiologji wód słodkich: Gospodarcze znaczenie badań limnologicznych“. 20.00. Kom. Zw. Młodz. Polsk. 20.05. Kom. sport. 20.15. Koncert symf. z Warsz. 22.00. Feljeton z Warsz. 22.15. Kom. meteor. z Warsz., program na dz. nast. 22.30. Transm. z Genewy przemówienie p. Min. Spraw Zagr., A. Zalewskiego na tem. spraw poruszonych na sesji Ligi Narodów. 22.45. Intermezzo muzyczne. 23.00. Skrzynka pocztowa w języku franc.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Sobota, dnia 20 b. m., niedziela, dnia 21 i poniedziałek, dnia 22, kom. w 3-ch aktach M. Fijałkowskiego p. t. „Wierna Kochanka“. Szczegóły w afiszach. Przedsprzedaż biletów w składzie mat. piśm. p. Czechowskiego.

Z Kielc.

(k) **Skład okręgowej komisji wyborczej w Kielcach.** Skład osobowy okręgowej komisji wyborczej do sejmu i senatu w Kielcach ukonstytuował się następująco: prezes sądu okr. w Kielcach **Marceli Ziemięcki** przewodniczący, sędzia **Władysław Romszajd** zastp. przewodn., oraz członkowie **Zygmunt Borkowski, Juljan Cedro, Władysław Michalski, Izaak Majer Rozman, Roman Szmajdel.**

Zastępcy: **Jerzy Zawadzki, Ignacy Michta, Jan Żubek, Chil Zagajski i Stanisław Sobierajski.**

Lokal urzędu okręgowej komisji mieści się przy ul. Mickiewicza 2 (starostwo)..

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej przyjmuje codziennie od godz. 12 do 2 po południu.

(k) **Przysposobienie wojskowe oddziału związku strzel.** Poza stałemi ćwiczeniami wojskowemi w oddziale związku strzeleckiego, odbywającemi się dwa razy w tygodniu podczas zbiórek, od pewnego czasu wprowadzone zostały specjalne ćwiczenia wojskowe na terenie.

Ubiegłej niedzieli od godz. 12 w południe ćwiczenia wojskowe odbyły się na terenach: Kadzielni, Baranówka i Biesagu. Oddział w liczbie około 40 strzelców wykonał natarcie na umówioną pozycję nieprzyjacielską i marsz zbliżenia pod osłoną dymów bojowych.

Ćwiczenia wypadły bardzo dobrze, prowadził por. Turkowski i plut. Kot.

(k) **Odczyt w związku strzeleckim.** W nadchodzącą sobotę, w lokalu własnym (Zamkowa 6), zostanie wygłoszony przez referenta oświatowego związku odczyt na temat „walki polskie o brzegi „Bałtyku“.

Początek o godz. 7 wieczorem. Wstęp wolny.

Minister spraw wewnętrznych, generał Sławoj-Składkowski

po krótkim pobycie w Będzinie odjechał do Częstochowy.

Minister spraw wewnętrznych generał Sławoj - Składkowski, w przejeździe przez Zagłębie Dąbr. zatrzymał się w starostwie w Będzinie.

Po krótkiej konferencji ze starostą J. Boxą, p. minister Sławoj - Składkowski odjechał do Częstochowy. Panu ministrowi towarzyszył jego osobisty sekretarz, a w przejeździe przez województwo kieleckie insp. W. Zwirski, naczelnik wydziału bezpieczeństwa publicznego na województwo kieleckie.

Gmach szkoły ćwiczeń przy seminarjum męskiem w Sosnowcu, oddany został do użytku.

Przy seminarjum męskiem w Sosnowcu, istnieje tak zwana szkoła ćwiczeń. Ażeby szkołę tę postawić na wysokości zadania, koło opieki rodzicielskiej w r. 1929 powzięło myśl wybudowania osobnego gmachu dwupiętrowego dla tej szkoły.

Po specjalnem opodatkowaniu się przez dzieci szkoły ćwiczeń i koło przyjaciół młodzieży seminarjalnej, oraz po wykonaniu planów budowy przez inż. Dankowskiego, w październiku roku ub., o własnych siłach przystąpiono do kopania fundamentów.

Akcję budowy rozpoczęto zaciągnięciem pożyczki 5 tys. zł. w banku związku spółek zarobkowych.

Z nastaniem zaś roku szkolnego gmach został prawie, że całkowicie wykończony i w dniu 2 września br. oddany do użytku publicznego.

Jest to budynek szkolny dwupiętrowy o 6 salach wykładowych, z suterynami i tarasem na wysokości trzeciego piętra. Koszta budowy wynoszą około 51 tys. złotych.

W budynku tym mogłaby jeszcze pomieścić się 7-klasowa szkoła powszechna, lecz do zupełnego wykończenia i wybudowania natrysków potrzeba będzie około 10 tys. złotych.

Na pamiątkę, że społeczeństwo o własnych siłach wybudowało tak wzorowy budynek szkolny, u wejścia do budynku w bramie, wmurowano granitową płytę z napisem: „Chociaż nie skończysz zawsze rób —ciebie—nie dzieło, zamknie grób“.

Z okazji oddania budynku do użytku publicznego prezes koła przyjaciół dzieci szkoły ćwiczeń, p. Jędralski, złożył serdeczne podziękowanie: dyr. Wł. Mazurowi, za przeprowadzenie budowy, magistratowi m. Sosnowca i inż. Dankowskiemu, za zrobienie planów, inż. Rudzkiemu za bezinteresowne kierownictwo przy budowie, p. Juljanowi Zarzeckiemu za prowadzenie budowy, oraz wszystkim firmom, które dostarczyły materjałów budowlanych na kredyt i spłatę ratami.

Napad bandycki na sklepikarza w Starczynowie, koło Bukowna.

W dniu 16 bm. po poł. do sklepu Szlomy Binsztoka w Starczynowie weszło dwuch zamaskowanych ludzi i zażądało od niego wydania pieniędzy i biżuterji. Napadnięty tak się przestraszył, że nie mógł się nawet ruszyć. Bandyci wyjęli muz kieszeni około 80 zł., z szufladki 10 zł., z mieszkania zabrali pierścionek złoty i naszyjnik damski pozłacany, poczem zbiegli. Napadnięty nie może zdać sobie sprawy, czy bandyci mieli w rękach rewolwery, czy też tylko kawałki żelaza.

Pościg został zarządzony.

Niesłychane i bezczelne wystąpienia buchaltera fabryki „Ludwików” w Kielcach

Władze wdrożyły dochodzenie.

Już od długiego czasu władze śledcze w Kielcach informane były o skandalicznem zachowaniu się, w stosunku do władz polskich, buchaltera firmy „Ludwików“ w Kielcach,

p. Hieronima Gembki.

W ubiegłym tygodniu p. Gembka, jadąc dorożką

nie chciał zapłacić

należnej kwoty za jazdę, wobec czego powstała awantura, w czasie której p. Gembka uderzył kilkakrotnie dorożkarza, atakując przytem

zarządzenia władz polskich.

Na miejsce zajścia przybył wywiadowca policji państwowej, który sporządził protokół.

Prowadzone w tej sprawie śledztwo dało sensacyjne wyniki.

Wyszło na jaw, że p. Gembka dopuszczał się stale

znieważenia władz polskich

i obecnego rządu.

P. Gembka, dla zamanifestowania swego wrogiego stosunku do Polski, wywiesił w tych dniach na murach fabryki następujące zarządzenie:

„Wstęp do fabryki osobom, niezatrudnionym w fabryce, kimby one nie były, a więc nawet policjantom, tajnym agentom, policji w mundurze, czy w stroju cywilnym, w służbie, czy prywatnie, wzbroniony. Wstęp na teren fabryki przez furtkę może być dozwolony li tylko i to każdorazowo za specjalnem zezwoleniem zarządzającego fabryką“.

Zarządzenie to zostało

skonfiskowane przez władze policyjne.

Wczoraj przesłuchano szereg świadków, dziś zaś zapadnie decyzja w tej sprawie, budzącej olbrzymie zainteresowanie w Kielcach.

(k) **Poświęcenie sztandaru związku pracowników poczt. i telegr. w Kielcach.** Dn. 12 października b .r. odbędzie się w Kielcach uroczystość poświęcenia sztandaru związku pracowników poczt telegrafów i telefonów.

W skład komitetu honorowego, między innemi, wchodzą pp.: minister poczt. i telegr. Ignacy Boerner, ks. biskup Łosiński, wojewoda Jerzy Paciorkowski, prezes dyrekcji poczt i telegr. Kazimierz Dudczyński i wielu innych.

Program uroczystości przewiduje: o godz. 8 rano zbiórka w gmachu urzędu pocztowego, godz. 8.30 wymarsz do kościoła katedralnego, godz. 9 uroczysta msza św. i poświęcenie sztandaru, którego dokona ks. biskup Łosiński, godz. 10 pochód do grobu nieznanego żołnierza i złożenie wieńca, godz. 11.30 wbijanie gwoździ w drzewo sztandaru, w sali portretowej województwa, godz. 15 bankiet.

(k) **Pochód propagandowy P. C. K.** W dn. 21 b. m., w niedzielę odbędzie się zapowiadany wielki pochód propagandowy polskiego czerwonego krzyża. Zbiórka organizacyj przy ul. Tadeusza Kościuszki, skąd o godz. 19 wyruszy pochód.

(k) **Turniej tenisowy Świętokrzyskiego tow. w Kielcach.** Sekcja tenisowa świętokrzyskiego towarzystwa sportów zimowych w Kielcach w dniach od 18 do 21 b. m. urządza turniej tenisowy o puhar przechodni towarzystwa.

Program zawodów obejmuje gry pojedyńcze pań i panów, gry podwójne panów i gry mieszane.

Turniej odbędzie się na kortach tenisowych towarzystwa na stadjonie sportowym. Wstęp na zawody 1 zł. dla młodzieży 50 gr.

(k) **Z towarzystwa cyklistów w Kielcach.** W związku z odwołaniem przez organizatorów (warsz. tow. cyklist.) 3 wyścigu kolarskiego dookoła Polski, komitet wykonawczy, mając w posiadaniu zebrane na ten cel nagrody i ofiary pieniężne, z chwilą rozwiązania się i przerwania prac — przekazał do dyspozycji zarządu kieleckiego towarzystwa cyklistów.

Zarząd kieleckiego tow. cyklistów komunikuje, iż w związku z rozpoczęciem tygodnia czerwonego krzyża, urządza na ten cel w niedzielę 21 b. m. wyścigi kolarskie (impreza dochodowa), na które przeznacza dla zwycięzców nagrody i ofiary pieniężne, zebrane przez komitet wykonawczy 3 wyścigu dookoła Polski.

Jednocześnie zarząd składa podziękowanie fundatorom i ofiarodawcom za ofiarowane nagrody i ofiary pieniężne, które pozwolił sobie przeznaczyć na tak doniosły cel, jakim jest polski czerwony krzyż.

W nadchodzącą niedzielę o godz. 3 p. p. na trasie Kielce—szlaban kolejowy na szosie warszawskiej i z powrotem (długość trasy 25 klm.) odbędą się wyścigi kolarskie dostępne dla wszystkich kolarzy.

Start honorowy — Rynek, start właściwy — szlaban rogatki bodzentyńskiej.

Meta — Rynek, tamże rozdanie nagród. Zwycięzcy otrzymają, prócz żetonów — nagrody w przedmiotach wartościowych.

Zapisy przyjmuje skarbnik tow. M. Nowak, Sienkiewicza 22 — do soboty włącznie. Wpisowego od zawodników nie pobiera się.

Zbiórka zawodników o godz. 2.30 u kapitana tow. p. F. Schmidta, Sienkiewicza 39.

Ze względu na charakter i cel wyścigu (dochód przeznacza się na czerwony krzyż) nie powinno braknąć na starcie ani jednego kolarza.

(k) **Ścięte drzewo podczas upadku zabiło 10-leniego chłopca.** We wsi Przybysławice, pow. miechowskiego wydarzył się w tych dniach tragiczny wypadek, którego ofiarą padł 10-letni chłopiec Stanisław Michta.

Podczas upadku ściętego w lesie drzewa, przebiegający opodal chłopiec, został przez nie przygnieciony, wskutek czego nieodzyskawszy przytomności zmarł w kilka minut po wypadku.

(k) **Zabrał 1.700 zł. i znikł bez śladu** W dniu 16 b. m. zwiał bez śladu z zainkasowaną gotówką w sumie 1.700 zł. agent zakładów wapiennych „Czartoszowy“, pow. kieleckiego, niejaki Lipszyc, zam. przy ul. Sienkiewicza 15 w Kielcach.

Policja czyni poszukiwania za defraudantem.

Z Sosnowca.

(s) **Klub młodzieży im. marszałka Józefa Piłsudskiego w Sosnowcu, ul.** Warszawska 22, urządza w dniu 20 b. m. o godz. 20 wieczorek towarzyski z tańcami dla członków i wprowadzonych gości. Urządzane w swoim czasie przez klub podobne wieczorki cieszyły się dużem powodzeniem.

(s) **Skazanie „satanistki“.** Niktby nie uwierzył, że zgubny kult szatana dotarł nawet... do Łagiszy w powiecie będzińskim, znajdując satanistyczną przedstawicielkę w okazałej postaci, 37-letniej Barbary Prężyny.

Pierwsze już jednak jej zapędy udaremniła policja podczas prawienia w jednej z piwiarni w Łagiszy bezbożnych kazań.

Wczoraj sąd okręgowy w Sosnowcu skazał Prężynę za bluźnierstwo na miesiąc aresztu z zawieszeniem kary.

(s) **Nieprawdopodobne — a jednak prawdziwe.** Jedna z czytelniczek naszego pisma donosi nam o nieludzkiem postąpieniu właścicielki piekarni p.Żurek, zam. przy ul. Piłsudskiego nr. 80.

Do jej piekarni przybyła zdyszana p. S., prosząc o pozwolenie zatelefonowania do pogotowia kasy chorych, gdyż sąsiad jej listonosz Kawka, dostał nagłego ataku serca i tylko prędka i skuteczna pomoc lekarska może mu uratować życie. Żurek, mimo tak poważnego argumentu nie pozwoliła zatelefonować po pogotowie i nieszczęśliwy Kawka nie mając natychmiastowej pomocy lekarskiej zmarł, osierocając żonę i troje dzieci. Nieludzki postępek p. Żurek, zasługuje na napiętnowanie.

(s) **Otwarcie sezonu domu ludowego.** W sobotę o godz. 8 wiecz. odbędzie się otwarcie sezonu domu ludowego, na program którego złożą się: Słowo wstępne wypowie prezes D. L., hymn wykona orkiestra.

W części 2-giej sekcja sceniczna domu ludowego, odegra farsę w 3 aktach, E. Bogda, p. t. Na gwałt służącego i Noc w Warszawie, skecz.

W części 3-ciej przewidziane są tańce, podczas których przygrywać będzie doborowa orkiestra.

Za nakłanianie do krzywoprzysięstwa
skazany został na rok więzienia.

Niemałą sensację wywołała kilka miesięcy temu wieść o ujęciu osławionego sutenera Czesława Kujawy, lat 40, (Sosnowiec, Czysta 4). Odetchnęli nareszcie mieszkańcy ulicy, jakgdyby przez złośliwość „Czystą“ zwanej, którzy ledwie zmrok zapadł, skazani byli na słuchanie dzikich wrzasków szumowin, gnieżdżących się w zaułkach i fałszywie śpiewanych przez córy Koryntu trywialnych piosenek. Radość ta trwała atoli niedługo. Jak bowiem aresztowaniu sutenera towarzyszyły sensacyjne okoliczności, tak śledztwo wszczęte przeciwko niemu, napotkało na wręcz nieprzewidziane trudności.

Zebrany przez policję obyczajową materjał dowodowy, okazał się w jednej chwili niepewny i tak chwiejny, iż Kujawa, któremu groziła kara kilkuletniego więzienia, skazany został jedynie na pół roku. Co było tego powodem, wyjaśniła dopiero wczorajsza sprawa, która odbyła się w sądzie okręgowym w Sosnowcu.

Na ławie oskarżonych zasiadła jedna z bezwolnych ofiar Kujawy, która przysparzała mu niemoralny zarobek, 23-letnia Marja Napora (Sosnowiec, Wspólna 12), oskarżona o krzywoprzysięstwo, prócz niej zaś zasiadł sam Kujawa, oraz niejaka Marjanna Ślęzakowa, lat 38, (Sosnowiec, Czysta 4), obydwoje oskarżeni o zmuszenie Napory pod groźbą pozbawienia życia do złożenia fałszych zeznań. W istocie Napora podczas rozprawy przeciwko Kujawie kilka miesięcy temu, zeznała fałszywie na jego korzyść.

Prawo nie karze przestępstwa, dokonanego w bojaźni utraty życia. Sąd uniewinnił Naporę, a kara spadła na moralnych sprawców krzywoprzysięstwa. Kujawa odsiedzi rok w więzieniu, Ślęzakowa cztery miesiące.

Morderca policjanta skazany
na 15 lat więzienia.
Wyrok sądu okręgowego w Kielcach.

Wczoraj w sądzie okręgowym w Kielcach rozegrał się epilog krwawego morderstwa posterunkowego Kopczyńskiego w Działoszycach. Jak już donosiliśmy, na ławie oskarżonych zasiadł tylko Woźniak, drugi bowiem morderca Słowik powiesił się. Rozprawie przewodniczył wiceprezes sądu okręgowego p. Kowalski, wotowali sędziowie Borowiecki i Skowera, oskarżał pprok. Szydłowski. Oskarżony Woźniak usiłował udowodnić, że nie on zabił posterunkowego, lecz Słowik. Woźniak jest przekonany, że jego kula nie ugodziła posterunkowego. W godzinach wieczorowych zapadł wyrok, mocą którego Woźniak skazany został na 15 lat ciężkiego więzienia.

(s) **Towarzystwo śpiewacze „Lira“ w Miłowicach.** Chór towarzystwa śpiewaczego „Lira“ w Miłowicach rozpoczął już lekcje pod dyrekcją prof. Wł. Powiadowskiego.

Lekcje odbywają się w lokalu klubu we wtorki i piątki o godz. 6.30 w.

Zarząd towarzystwa przyjmuje zapisy nowych członków do chóru.

(s) **Wystawa owadów.** W sali szkoły powszechnej im. Czackiego ul. Nowokościelna w Sosnowcu, w czasie od 20 do 30 września otwarta będzie wystawa owadów.

Na wystawie znajdą się zbiory entomologiczne p. M. Isakowej, przyrodniczki z Zawiercia.

Oprócz owadów, których w zbiorach znajduje się około 25 tysięcy sztuk, wystawione będą wyroby indyjskie i czaszki największych drapieżników dziewiczej puszczy.

Z Będzina.

(b) **Odpowiedź Treviranusowi.** Związek pracowników sejmiku będzińskiego wpłacił do kasy ligi morskiej i rzecznej 500 zł. na budowę łodzi „Odpowiedź Treviranusowi“.

(b) **Spadł z drabiny.** Onegdaj w czasie pracy na powierzchni kop. „Jowisz“ w Wojkowicach Kom., spadł z drabiny i odniósł poważne obrażenia ciała Jan Sośnicki.

Sośnickiego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala w Czeladzi.

NOWY OŚRODEK ZDROWIA w Łośniu.

Staraniem urzędu zdrowia sejmiku będzińskiego, w najbliższych dniach zostanie urządzony w Łośniu (powiat będziński) ośrodek zdrowia, w którym mieszkańcy tej gminy będą mogli 2 razy w tygodniu korzystać z porady lekarskiej. W Łośniu zamieszka również na stałe akuszerka - hygjenistka.

Dotychczasowe, uciążliwe, kilkokilometrowe chodzenie do lekarza aż do Strzemieszyc, będzie zbyteczne, gdyż pomoc lekarską każdy znajdzie na miejscu. Lekarzem w Łośniu został mianowany p. dr. Zyss.

HRABIA MONTE CHRISTO.

407.

Na ten niespodziewany widok Walentyna zadrżała do tego stopnia silnie, iż zwróciło to uwagę przybyłej, gdyż ta pochyliła się nad chorą. Walentyna zamarła wtedy w trwodze,w mniemaniu iż teraz uczuje,jak zimne żelazo wbija jej w serce. Pani de Villefort uznała jednak najwidoczniej, iż ostateczność ta nie jest nieodzowną jeszcze, i po chwili nasłuchiwań, — oddaliła się cicho.

Po chwili szmer klamki poruszanej dał poznać Walentynie, iż wyszła ona z pokoju.

Parę chwil martwej ciszy, potem delikatny skrzyp drzwi bibljoteki... i hrabia znów stanął przy łożu.

— Widziałaś? — zapytał.

— Tak jest, niestety!

— I poznałaś?

— O tak!... Lecz wolałabym umrzeć raczej, aniżeli dożyć takiej chwili.

— Wołałabyś więc umrzeć, nie myśląc o tym,że byłoby to śmiercią i Maksymiljana również?...

— Boże Wielki, Boże Miłosierny! — zawołała Walentyna, obłąkana nieomal — więc cóż mam robić, aby ocalić siebie, a więc i jego?

— Walentyno!.. ręka, która cię ściga, wszędzie cię znajdzie i w końcu ugodzi śmiertelnie. Garściami złota przekupi twą służbę i śmierć czyhać na ciebie będzie wszędzie i na każdym kroku. Znajdziesz ją nawet w wodzie, którą pić będziesz u źródła, i w owocu, jaki zerwiesz z drzewa.

— Ależ ja na trucizny jestem uodporniona, jak to pan sam mówiłeś przecież?

— Na jedną tylko. Inne zabić cię mogą z największą łatwością. A truciznę zmienić mogą w każdej chwili.

Monte Christo, powiedziawszy słowa te, wziął do ręki szklankę i skosztował.

— Przepowiedziałem — rzekł — tak właśnie zrobiono. Dano ci teraz nie truciznę, lecz silny narkotyk. Gdybyś to wypiła, co pani de Villefort ostatnio przelała do twej szklanki, w przeciągu paru minut już byś nie żyła, Walentyno!

— Ależ, na Boga!... za cóż mnie prześladuje ta kobieta?

— Zapominasz, Walentyno, w niewinności swojej, że jesteś bardzo bogata, gdyż posiadasz dwieście tysięcy rocznego dochodu; gdybyś nie żyła, fortuna ta należałaby do Edwardka.

— A to jakim sposobem? — majątek ten spadł na mnie po matce mej i po rodzicach mej matki przecież?

— Bez wątpienia. To też dla tego właśnie państwo de Saint Meran już nie żyją, byś ty została ich dziedziczką. Po tem próbowano uśmiercić pana Noirtiera, gdy tylko on zmienił swój testament na twą korzyść. Nie udało się to, przyczem niewinną ofiarą zamachu tego padł biedny Wawrzyniec. Teraz tyś umrzeć miała, bo wtedy cała twa fortuna spadłaby na ojca twego, po którym, z kolei, jego syn, Edward odziedziczyłby wszystko.

— Edwardek!?... biedne dziecię!... więc dla niego tyle zbrodni popełniono?

— Zrozumiałaś nakoniec?

— Że też w umyśle tak młodej kobiety, tak okropne zbrodnie narodzić się mogły!

— Przypomnij sobie Perouse i mężczyznę w czarnym płaszczu, którego macocha twa z takiem zajęciem wypytywała o właściwości aqua - tofany. Już w tamtych czasach ten szatański pomysł tkwił w jej umyśle.

— Widzę już, panie — zawołała dzieweczka tonąc we łzach cała — widzę, że muszę umrzeć! Muszę!!... taki już mój los.

— Nie. Walentyno, nie umrzesz, bo wróg został już odkryty są już nam znane jego cele, zamiary, środki wreszcie, jakimi działa. Wróg taki nie jest nigdy nazbyt groźny. Więc żyć będziesz, ja bowiem nie pozwolę na to, byś umarła. Żyć będziesz, abyś istnieniem swem i miłością osładzała żywot Maksymiljana; żyć będziesz, dla własnego i dla Maksymiljana szczęścia. By jednak tak właśnie było i się stało, musisz, Walentyno, całkowicie mi zaufać!

— Co uczynić mam, panie?

— Wszystko, co ci rozkażę i ufać mnie jednemu, nie wierząc po za mną nikomu absolutnie, nawet ojcu własnemu.

— Przecież ojcec mój do tej intrygi przeciwko mnie nie należy chyba?.. ach powiedz mi to, panie — zawołało biedne dziecko, załamując w bólu ręce.

— Nie, nie należy. Lecz ojciec twój, jako wytrawny sądownik, nie powinien był już wątpić, że te wszystkie wypadki nagłych śmierci, jakie w jego domu się zdarzyły,są nie normalne, zbrodnicze! Czyż nie twój ojciec powinien był czuwać nad tobą?... czyż nie on winien być na mem miejscu? Czyż nie on powinien był truciznę tę od ciebie oddalić?... czy nie jego obowiązkiem, nakoniec było stanąć pierś w pierś naprzeciw mordercy?

c. d. n.

Z Czeladzi

ROZWIĄZANIA RADY MIEJSKIEJ

pragną obywatele Czeladzi.

W ub. wtorek delegacja składająca się z 5 znanych obywateli udała się do starostwa, gdzie w imieniu ludności, dla dobra gospodarki samorządowej miasta, złożyła prośbę, podpisaną przez 150 obywateli, o rozwiązanie rady miejskiej i mianowanie rady komisarycznej z obecnym burmistrzem p. R. Piwowarem jako komisarzem.

Ludność Czeladzi poza kilkoma warchołami z pełnem zaufaniem odnosi się tak do czynności, jak i osoby p. burm. Piwowara.

TAJEMNICA TOPIELCA WYJAŚNIONA.

Wczoraj donosiliśmy o wydobyciu zwłok nieznanego topielca z nurt Brynicy, które umieszczono w kostnicy szpitala kasy chorych w Czeladzi.

Dochodzenie policyjne ustaliło, że są to zwłoki Marjana Sowy, lat 15, zam. w Będzinie, przy ul. Kołłątaja nr. 1.

Sowa był uczniem czwartej klasy gimnazjum i w dniu 11 bm. wydalił się z domu, rzekomo do szkoły i więcej nie wrócił. Zawstydzony widocznie swym postępkiem, młodzieniec wolał śmierć w nurtach rzeki, niż powrót do rodzinnego domu.

Śladów gwałtownej śmierci dotychczas u niego nie stwierdzono.

Dochodzenie trwa.

(c) **Tydzień propagandy czytelnictwa.** W związku z organizowaniem na terenie powiatu „Tygodnia propagandy czytelnictwa", odbędzie się w dniu 20 bm. 1930 r. o godz. 19, w lokalu uniwersytetu powszechnego (Parkowa, gmach Strażnicy) zebranie organizacyjne lokalnego komitetu tygodnia propagandy czytelnictwa. Na zebranie zostały zaproszone wszystkie organizacje i instytucje społeczne. Przewodniczącym tymczasowego komitetu organizacyjnego jest kierownik U. P., p. Zygmunt.

(c) **Wiec bez zezwolenia.** Onegdaj na kop. „Saturn" delegaci robotników usiłowali urządzić wiec protestacyjny przeciwko aresztowaniu b. posłów. Ponieważ na imprezę tę nie mieli zezwolenia, policja wiec rozwiązała.

(c) **Dobudowa szkoły.** Miejska komisja robót publicznych postanowiła dobudować do szkoły nr. 1 i 2 cztery sale Obecnie sporządza się projekty i kosztorysy.

(c) **Z opornych członków b. komitetu** ściągnięto w ostatnich dniach pierwszą grzywnę po 100 zł. Druga grzywna znajduje się w toku załatwienia, podczas, gdy najwięcej uparci członkowie b. komitetu Nobis, Solarz, Nieszporek i Machniewski narazili się na trzecią 100 złotową karę, nałożoną przez starostwo. Należy się spodziewać, iż b. komitet przekaże wkrótce swoje agendy nowemu komitetowi gromadzkiemu, by nie narażać się na nowe kary.

(c) **Awanturniczy pasażer.** Bolesław Stanek (Milowicka 68) nie dość, iż nie umiał się przyzwoicie znaleźć w wozie tramwajowym, zaczepił i znieważył słownie znajdującego się w tramwaju policjanta, za co pociągnięty został do odpowiedzialności. Łobuzerskie wybryki Stanka przykładnie ukarane zostaną w sądzie.

Z Zawiercia.

(z) **Loterja fantowa na wpisy dla niezamożnych uczniów.** Obecny kryzys gospodarczy i bezrobocie najboleśniej odbijają się na rodzicach posyłających dzieci swoje do prywatnych i społecznych zakładów naukowych. I w gimnazjum męskiem t-wa „Szkoła Średnia", gdzie większość uczącej się młodzieży stanowią dzieci niezamożnych i bezrobotnych rodziców, stan finansowy szkoły przedstawia się opłakanie.

Chcąc przyjść z pomocą tej młodzieży i ułatwić jej zdobycie wiedzy, dyrekcja gimnazjum wraz z radą opiekuńczą uprosiła grono osób z pośród miejscowego społeczeństwa, które urządza w dniu 5 października b. r. w parku miejskim loterję fantową na wpisy dla niezamożnych uczniów tegoż gimnazjum. Przewodnictwo komitetu objęła p. Z. Banachiewiczowa, znana w szerszych sferach społecznych ze swej ofiarnej uczynności.

Komitet nie wątpi, że spotka się ze strony społeczeństwa ze zrozumieniem jego dążności i gorącem poparciem w postaci darów i fantów.

(z) **Zjednoczenie polskiej młodzieży pracującej „Orlę" w Zawierciu.** W niedzielę o godz. 7 wieczorem w sali domu ludowego T. A. Z. odegra 2 komedyjki p. t.: „Babska polityka" w 3-ch aktach, I. Mrozowickiej i „Rysia w Krynicy" w 1 akt. M. Bergiera. W czasie przerwy koncertować będzie doborowy zespół bałałajkowy, który wykona szereg utworów rosyjskich.

Szaleniec z nożem w ręku u trumny zabitego robotnika

Niesamowite zajście w Częstochowie.

Do komisarjatu policji w Częstochowie, zgłosiła isę Wiktorja Grochowie, zgłosiła się Wiktorja Gro- 11 i złożyła następujące zeznanie.

W ub. środę wieczorem, przybyli do jej mieszkania znajomi i sąsiedzi, by

pomodlić się

za duszę ś. p. Marjana Haśki, zabitego w dniu 15 b. m. przez Stefana Zemlę.

O godz. 9 z trzaskiem otworzyły się drzwi i w progu ukazał się, Edward Kopeć, zam. przy ul. Żelaznej nr. 16,

z nożem w ręku.

Wśród znajdujących się w mieszkaniu ludzi powstała panika, wszyscy z obawy przed awanturnikiem

uciekli z mieszkania.

Kopeć tymczasem z furją począł demolować mieszkanie, gasząc jednocześnie stojące

obok trumny światło.

Po zdemolowaniu mieszkania i zniszczeniu świec i kwiatów przy trumnie zabitego, Kopeć ulotnił się w niewiadomym kierunku.

Śledztwo prowadzi policja.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Kupno i sprzedaż.

SZYNY budowlane, drut kolczasty, rury gazowe i kotłowe, używane żelazo okrągłe, płaskie, oraz blachy poleca firma H. Pfeffer w Będzinie, Małachowskiego 33.

TYLKO ZŁ. 10.— 6 pocztówek i portret artystycznie wykonany w Zakładzie Fotograf. „Studjo" Sosnowiec, 3-go Maja 23 vis a vis Kościółka Kolejowego, tel. 6-11

BILARD kręgielkowy czeskiej fabryki, sprzedam zaraz. Dąbrowa, restauracja „Bar".

BUDKA do sprzedania z całem urządzeniem. Sosnowiec, Pogon Piaskowa 8. Wieczorek.

WAPNO gaszone można dostać w sklepie żelaznym Ch.Fiszla, Piłsudskiego 40

PLAC 25 prętów pod budowę z materjałem do sprzedania na Środuli. Wiadomość, Będzin Mydlice 15, dom Tow. Jaros Józef.

OKAZYJNIE sprzedam biurko, garniturek salonowy — antyk oraz różne drobiazgi. Wiadomość Administracja „Expresu Zagłębia", Sosnowiec.

Z POWODU wyjazdu sprzedam natychmiast dom murowany, kryty dachówką, o 5 ubikacjach wraz z zabudowaniem gospodarskiem i ogrodem 1 i pół morgi, oraz wydzierżawię 7 mórg pola ornego na dłuższy termin. Wiadomość: Wysoka, gm. Żarki, poczta Żarki. Katarzyna Lubas.

SPRZEDAM piwiarnię w dobrym punkcie, na dogodnych warunkach. Cesarz, Dąbrowa, Narutowicza 74.

POSADY i PRACE.

UWAGA KANDYDACI NA KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH! Kursy Inżyniera Klebera wyuczają na zdolnych kierowców mechaników. Długoterminowe spłaty ratami. Sosnowiec. Piłsudskiego 3.

KURSY SZOFERÓW MECHANIKÓW w Sosnowcu, Swobodna 7. St. Konopki przy warsztatach własnych wyuczają na zdolnych szoferów mechaników każdego słuchacza. Zapisy codziennie od 9 rano do 8 wieczór. Kurs obniżony 20 proc. Dla przyjezdnych mieszkania.

POTRZEBNA kasjerka. Warszawska 14, Koss.

PRZYJMĘ radjo - montera fachowca lub zdolnego amatora. Zgłoszenia telefoniczne Sławków 14.

6-SCIO klasistka w Kielcach poszukuje korepetycji za wynagrodzeniem pieniężnem lub też za utrzymanie z mieszkaniem. Wiadomość w „Expresie Zagłębia" w Kielcach.

PANNA średniego wieku, ze świadectwami, poszukuje posady w charakterze gospodyni, lub jako bona do dzieci, miejscowość obojętna. Zgłoszenia do „Expresu" Będzin.

POTRZEBNA służąca do gospodarstwa i kuchni. Wiadomość: Ksiądz Huszno, kolonja „Dziewiąty" w Dąbrowie.

ZDOLNI agenci zgłoszą się w godz. 9 — 13. Wysoki zarobek A. Sztunke, Planty 8 w Kielcach.

POTRZEBNA na przychodne pokojówka, umiejąca sprzątać, prasować, cerować, reperować bieliznę. Zgłoszenia przyjmuje filja „Expresu" w Będzinie.

LOKALE.

Do wynajęcia pokoik kawalerski z oddzielnem wejściem przy ul. Rudnej nr. 58 Sosnowiec.

POKÓJ z kuchnią z wygodami, słoneczne, osobno sklep, wynajmę. Dąbrowa, Krótka 3.

Zgubione dokumenty.

FELIKS Kijański urodzony 14.XI — 1907 r. zgubił książeczkę wojskową.

MOSCZEŃSKI Kazimierz z Bolesławia zgubił prawo jazdy na prowadzenie samochodu nr. 1620 wydane przez Dyr. Robót Publicznych w Kielcach, które unieważnia.

ABRAM Lejb Kac z Chmielnika ogłasza, że zgubił książeczkę wojskową, wydaną mi jako rocznikowi 1889 przez P. K. U. Pińczów.

HELCER Antoni zgubił książeczkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu Nr. 91083.

WALENTY Subleta zgubił książkę kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

URBAITEL Mordka zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Kielce.

ZGUBIONO książeczkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu na imię Szymona Frydmana Nr. 85013.

GILOWI Stanisławowi z Lgoty Górnej skradziono w Żarkach portfel, 30 złotych i książeczkę wojskową.

KEKAŁA Józef zgubił książkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

JANOWI Bilowi skradziono wyciąg z ksiąg ludności, wydany przez gm. Pałecznica, świadectwo ślusarskie, kartę rowerową Nr. 6146, wydaną przez magistrat sosnowiecki.

RÓŻNE.

ZIOŁA LECZNICZE według przepisów sławnych lekarzy, przeciw chorobom żołądka, kiszek, płuc, nerwów, wątroby, nerek, pęcherza — hemoroidom — upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi, etc. Żądajcie bezpłatnej broszury pouczającej! Adres: Liszki — Apteka.

ODWOŁANIE. Na ogłoszenia z dnia 16.IX.30 r. Nieprawdą jest jako lokatorowie mają płacić dwom gospodarzom, zgoda zapadła między współwłaścicielami. Starek zajmuje parter, Morton piętro. Komorne z parteru należy do Starka, a piętro do F. Mortona. Ogłoszenie dotyczy się tylko do lokatorów nowej budowli ul. Grzybowej Nr. 8 F. Morton.

60.000 SAMOBÓJCÓW W EUROPIE.

Według obliczeń centralnego biura statystycznego w Pradze czeskiej liczba samobójców w całej Europie sięga 60.000 corocznie. Stosunek samobójców — mężczyzn do samobójców — kobiet przedstawia się jak 70 proc. do 30 proc. Z pośród mężczyzn 42 proc. samobójców przypada na kawalerów, 39 proc. na żonatych, u kobiet zaś — 42,2 proc. na panny, 33 proc. na mężatki, a 22 pr. na wdowy.

21-sza LOTERJA PAŃSTWOWA.

Dziewiąty dzień.

Pierwsze ciągnienie.

WARSZAWA, 18.9.

20.000 zł. na n-r: 145049.

10.000 zł. na n-ry: 2902 17527.

5.000 zł. na n-ry: 94340 171769 206391.

3.000 zł. na n-ry: 86326 115516 115533 134744.

2.000 zł. na n-ry: 24018 44845 44963 155365.

1.000 zł. na n-ry: 3197 19394 19515 28096 42069 101220 141059 150635 151363 157355 162969 166026 169254 177717 183958 184665 204596.

600 zł. na n-ry: 6749 21747 35081 39518 39925 52290 54130 61305 66672 71249 72867 75972 83821 121965 128105 138511 147754 148664 180220 183866 186816 188416 182110 197719 201804 205656 206512.

Po 500 zł. wygrały n-ry: 6509 12605 13409 16920 22872 30474 30970 34368 34454 39925 39518 44205 44322 51466 53206 56187 58878 63448 63718 69216 76290 838886 88006 88045 92680 107559 110518 112010 113531 114563 115143 120467 122225 127667 127791 128204 128773 129831 131388 134776 135780 135880 136145 143289 148067 148664 150678 154031 154200 155093 157649 160585 161969 162238 169410 171117 176746 178939 180461 181254 183006 183857 190939 191539 198359 203205 205634 208014.

Drugie ciągnienie.

150.000 zł. na nr. 152353.

3.000 zł. na n-ry: 29133 44649.

2.000 zł. na n-ry: 9300 101651 106825 119152 159477 181185 182860 197472.

1.000 zł. na n-ry: 23792 34494 41430 45537 51499 96963 121907 160090 160730 195029 201962 206401 207689.

600 zł. na n-ry: 28833 28959 31723 42667 45068 47283 60193 65293 67111 122768 123574 184055.

Po 500 zł. wygrały n-ry: 1945 2448 4711 7712 9969 16789 18436 24793 30485 36849 38390 39805 44241 47123 47806 53956 88007 89547 89791 93554 96444 102152 105360 105916 108435 109317 112353 116882 117603 120117 124633 129802 137916 139853 140504 147168 157005 159749 169378 169632 171633 171857 173278 173489 178173 179915 181034 182432 188433 193624 204206 207097.

ZAWIADOMIENIE. Niniejszem zawiadamiam Sz. Panie i Panów, że po powrocie z Krakowa zaangażowałem do swego zakładu fryzjerskiego znanego współpracownika Józefa Cherczykowicza wykonywującego specjalnie pedicure. Z poważaniem Wolbromski, Dąbrowa, Król. Jadwigi 28.

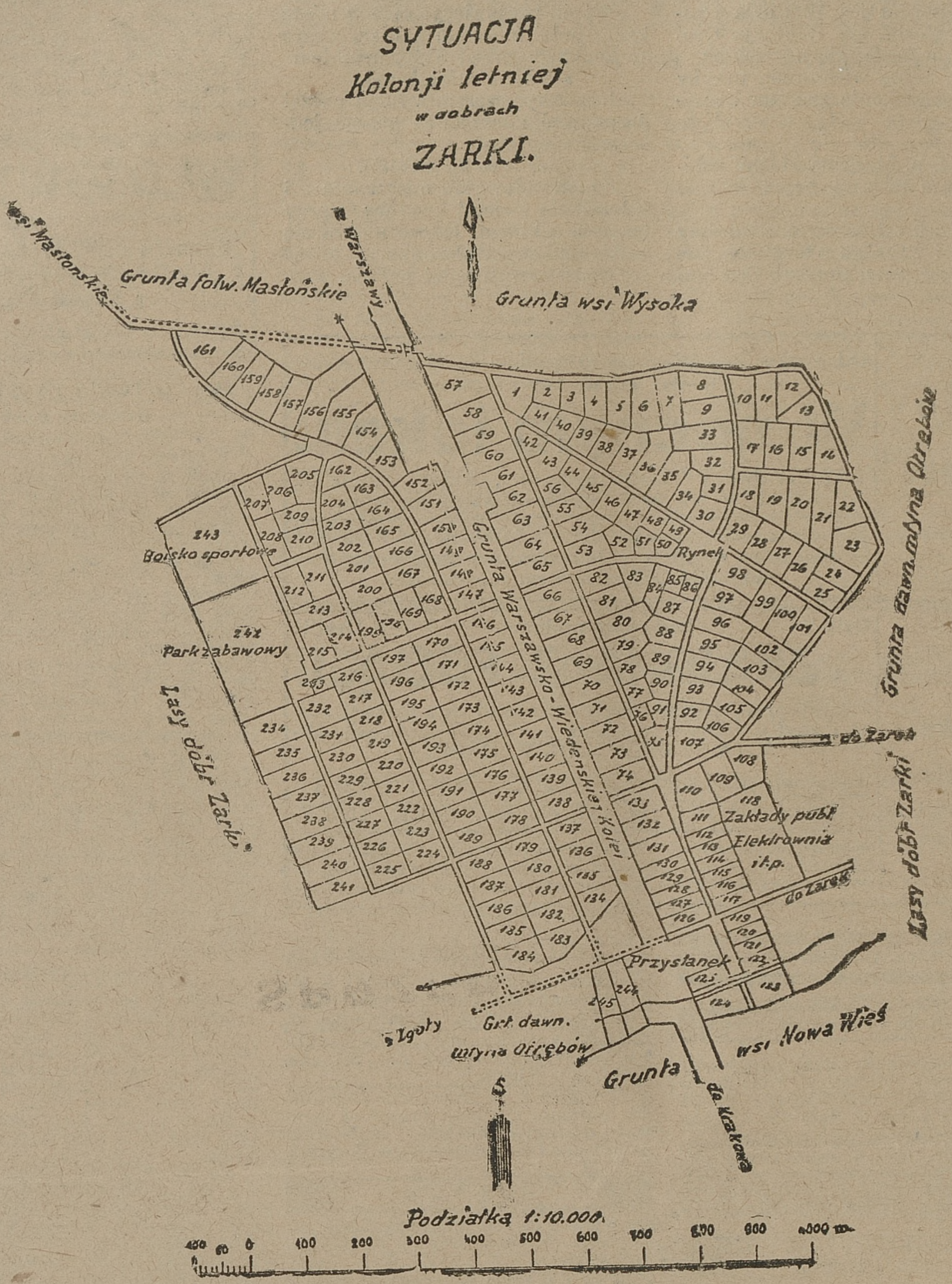
GŁUCHOTA uleczalna. Wynalazek Eufonja zademonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiony słuch, szum, cieknienie uszów. Liczne podziękowania. Żądajcie bezpłatnej pouczającej broszury. Adres: Eufonja Liszki k/Krakowa.

Z POWODU braku roboty, robię bardzo tanio materace, kozetki. Sosnowiec, Kołłątaja 10, podwórze, II piętro.

UNIEWAŻNIAM zaginione świadectwo praktyki, wydane przez firmę Fitzner i Gamper w Dąbrowie Górniczej. Henryk Bielawski.

PLAN SYTUACYJNY KOLONJI LETNIEJ

tuż obok przystanku kolejowego ŻARKI, Drogi Warszawsko-Wiedeńskiej między stacjami Porajem i Myszkowem.

Wykaz wolnych działek (do sprzedania)

Nr.	5	4213	mtr. kw.
„	6	4097	„ „
„	7	4270	„ „
„	8	4077	„ „
„	10	3229	„ „
„	11	3553	„ „
„	12	3211	„ „
„	13	3596	„ „
„	33	5058	„ „
„	58	4469	„ „
„	61	3310	„ „
„	62	3360	„ „
„	155	6579	„ „
„	156	7639	„ „
„	157	3805	„ „
„	159	3943	„ „
„	160	3964	„ „
„	161	5750	„ „
„	193	3520	„ „
„	194	3520	„ „
„	195	3520	„ „
„	196	3520	„ „
„	200	3520	„ „
„	201	3505	„ „
„	202	3358	„ „
„	204	2443	„ „
„	206	3411	„ „
„	207	3161	„ „
„	208	3549	„ „
„	209	2930	„ „
„	210	2760	„ „
„	211	3466	„ „
„	212	3375	„ „
„	213	3780	„ „
„	217	3080	„ „
„	218	3080	„ „
„	219	3080	„ „
„	220	3080	„ „
„	221	3080	„ „
„	222	3080	„ „
„	223	3080	„ „
„	224	3080	„ „
„	225	3080	„ „
„	226	3080	„ „
„	227	3080	„ „
„	228	3080	„ „
„	229	3080	„ „
„	230	3080	„ „
„	231	3080	„ „
„	235	4400	„ „
„	236	4400	„ „
„	237	4400	„ „
„	238	4400	„ „
„	239	4400	„ „
„	240	4400	„ „
„	241	4400	„ „

SPRZEDAJE

Główny Zarząd Dóbr Karola hr. Raczyńskiego

w Złotym Potoku

poczta, telefon, telegraf Julianka, wojew. Kieleckie.

WARUNKI SPRZEDAŻY:

Cena 1 metra kwadratowego Zł. 1.— wraz z drzewostanem. 10 proc. należności gotówką i 20 proc. wekslami z terminem do 5 ciu miesięcy, przy zawarciu umowy wstępnej, reszta ratami miesięcznemi lub kwartalnemi w ciągu 2 lat. Za pokrycie całej należności gotówką udzielamy 10 pr. rabatu.

w niedziele: dnia 21 września b. r.
„ 28 „ „
„ 5 października b. r.
„ 12 „ „
„ 19 „ „
„ 26 „ „
„ 2 listopada br.

bez względu na pogodę od godz 9.30 do godziny 14-ej urzędnik Głównego Zarządu Dóbr będzie udzielał zwiedzającym szczegółowych informacji i przyjmował zamówienia na miejscu (w kolonji).

Uprasza się WP. Reflektantów o przyjazd rannym pociągiem, który przystaje w Żarkach o godzinie 9.24.

Wydawca: Helena Monsiorska

Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec, ul. Teatralna 1, tel. 4-94